

Domovská stránka>Súdne konania>Občianskoprávne veci>Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Prebiehajúce postupy a konania v oblasti civilnej justície, ktoré sa začali v prechodnom období, budú podľa práva EÚ ďalej prebiehať. Na portáli elektronickej justície budú na základe vzájomnej dohody so Spojeným kráľovstvom príslušné informácie týkajúce sa Spojeného kráľovstva uverejnené do konca roku 2022.

Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Škótsko

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

Šerifský súd (Sheriff Court) (vrátane Šerifského odvolacieho súdu) a Najvyšší civilný súd (Court of Session) sú dva hlavné civilné súde v Škótsku. Existujú však aj niektoré špecializované súde, ktoré majú právomoc len v prípade určitých druhov návrhov na konanie. Patrí k nim: Súd pre heraldické záležitosti (Court of the Lord Lyon), Finančný súd (Court of Exchequer), Volebný súd (Election Petition Court), Šerifský súd pre veci týkajúce sa ujmy na zdraví (Sheriff Personal Injury Court) a Škótsky pozemkový súd (Scottish Land Court). Existuje aj niekoľko štatutárnych tribunálov.

Tribunály

Zákonom o tribunáloch, súdoch a vykonávaní rozsudkov (Tribunals, Courts and Enforcement Act) z roku 2007 sa vytvorila jediná zjednotená štruktúra pre väčšinu tribunálov, ktorá sa delí na prvostupňový tribunál a vyšší tribunál. Prvostupňový tribunál a vyšší tribunál majú samostatné komory zaoberajúce sa rôznymi oblasťami, ktoré spájajú podobné právomoci. Podrobnosti o tribunáloch sú k dispozícii na webovej stránke [Súdnej služby Jej Veličenstva](#) (Her Majesty's Courts and Tribunals Service).

Existuje tiež niekoľko tribunálov zverených Škótsku. Na čele väčšiny tribunálov je samostatný predseda alebo predsedajúci a každý disponuje rozdielnymi právomocami, pokiaľ ide o vykonávanie rozhodnutí. Rozsah právomoci tribunálov sa pohybuje od odvolaní voči pokutám za parkovanie po povinnú liečbu a obmedzenie voľnosti pohybu v prípade osôb trpiacich závažnou duševnou chorobou. Odvolania voči rozhodnutiam škótskych tribunálov prerokúvajú civilné súde v Škótsku a môže sa nimi zaoberať Šerifský súd (Sheriff Court) a Najvyšší civilný súd (Court of Session).

Na základe škótskeho zákona o tribunáloch z roku 2014 bol v Škótsku zriadený jediný Prvostupňový tribunál pre Škótsko a Vyšší tribunál pre Škótsko pre zverené tribunály. Najvyšší škótsky sudca (Lord President) stojí v čele škótskych tribunálov a delegoval rôzne funkcie na predsedu škótskych tribunálov, ktorého postavenie je podobné ako model Spojeného kráľovstva, ktorý je opísaný vyššie. Vyšší tribunál bude zodpovedný za prerokúvanie väčšiny odvolaní voči prvostupňovým rozhodnutiam a prevezme ich z právomoci súdov. Prvé tribunály majú do novej štruktúry previesť v decembri 2016. Za správu Prvostupňového tribunálu pre Škótsko a Vyššieho tribunálu pre Škótsko bude zodpovedná Škótska súdna služba (Scottish Courts and Tribunals Service). Ďalšie informácie sa uvádzajú na webových stránkach [Škótskej súdnej služby](#) a [škótskej vlády](#).

Súd pre heraldické záležitosti (Súd Lorda Lyona)

Lord Lyon kráľ heraldov (Lord Lyon King of Arms) je jedným zo štátnych úradníkov Škótskeho kráľovstva a kráľovským radcom v záležitostiach týkajúcich sa heraldiky, genealógie a ceremónií. Má súdnu právomoc v rámci celého kráľovstva v záležitostiach týkajúcich sa heraldiky a presadzuje erbové právo a rozhoduje v otázkach mena, rodinného zastúpenia a vedúceho postavenia.

Finančný súd

Najvyšší civilný súd zasadá vo funkcii Finančného súdu v Škótsku pri riešení prípadov týkajúcich sa financií. Jeho činnosť je zameraná hlavne na odvolania proti rozhodnutiu osobitných komisárov pre daň z príjmu v otázkach daňovej povinnosti.

Volebný súd

Tento súd pozostáva z dvoch sudcov Súdneho dvora a zaoberá sa návrhmi predloženými v súvislosti s voľbou poslancov parlamentu a poslancov Škótskeho parlamentu z dôvodu nezákonnosti alebo nevhodných postupov.

Škótsky pozemkový súd (Scottish Land Court)

Tento súd sa zaoberá predovšetkým spormi týkajúcimi sa poľnohospodárskeho nájmu a záhumienkového hospodárstva (forma hospodárenia na malej výmere pôdy). Jeho predseda a podpredseda majú právnické vzdelanie a jeho dvaja ďalší členovia sú poľnohospodárskimi odborníkmi z praxe. Tento súd možno požiadať, aby stanovil nájomné za poľnohospodárske podniky a záhumienky a zaoberá sa odvolaniami z orgánu, ktorý reguluje záhumienkové hospodárstvo. Zaoberá sa aj odvolaniami proti rozhodnutiam škótskej vlády o uložení sankcií poľnohospodárom, ktorí dostávajú platby v rámci režimu spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ, ako aj odvolaniami v súvislosti s niektorými environmentálnymi záležitosťami.

Pozemkový tribunál pre Škótsko (Lands Tribunal for Scotland)

Tribunál má predsedu a troch členov, ktorí majú uznané odborné znalosti v oblasti práva a znaleckého posudzovania. Predseda tribunálu je tiež predsedom Škótskeho pozemkového súdu.

Hlavnými oblasťami práce sú:

- zrušenie alebo zmena podmienok vlastníckeho nároku,
- právo nájomníkov odkúpiť svoje domy vo verejnom sektore,
- sporné odškodnenie za vyvlastnenie pôdy alebo stratu hodnoty pozemku v dôsledku verejných prác,
- ohodnotenie pre stanovenie sadzieb na nebytové priestory,
- odvolania proti Správcovi registrov Škótska,
- odvolania v súvislosti s ocenením pôdy na účely predkupného práva,
- dobrovoľné alebo spoločné prípady postúpené na rozhodcovské konanie, v ktorých tribunál koná ako rozhodca.

Šerifský súd pre veci týkajúce sa ujmy na zdraví (The Sheriff Personal Injury Court)

Šerifský súd pre veci týkajúce sa ujmy na zdraví je národné znalecké centrum v prípadoch týkajúcich sa ujmy na zdraví. Na tento súd možno podať návrh vo veciach týkajúcich sa ujmy na zdraví, ak suma, ktorá je predmetom žaloby, presahuje 5 000 GBP. Strany sporu majú tiež možnosť podať žalobu za ujmu na zdraví akejkoľvek hodnoty na miestnom Šerifskom súde. Na prípady ujmy na zdraví, ku ktorej dôjde na pracovisku, sa vzťahuje osobitné ustanovenie:

v prípadoch, keď suma presahuje 1 000 GBP, možno podať žalobu priamo na Šerifskom súde pre veci týkajúce sa ujmy na zdraví, zatiaľ čo prípady ujmy na zdraví, ku ktorej dôjde na pracovisku, keď suma je nižšia ako 1 000 GBP, sa môžu postúpiť súdu, ak sa miestny Šerif domnieva, že sú dostatočne významné alebo zložité. Najvyšší civilný súd sa už nezaobrá žalobami za ujmu na zdraví v sume pod 100 000 GBP.

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

Šerifský súd (nižší súd) aj Vonkajšia komora Najvyššieho civilného súdu (vyšší súd) v Škótsku konajú ako súdy prvého stupňa v občianskoprávných konaniach.

Súdna právomoc v občianskych veciach Šerifského súdu je rozsiahla a vzťahuje sa na všetky žaloby týkajúce sa dlhu alebo náhrady škody bez akéhokoľvek horného finančného limitu. Žaloby, pri ktorých hodnota bez úrokov a nákladov nepresahuje 100 000 GBP, musia byť podané na Šerifský súd. Od septembra 2015 sa výlučná súdna právomoc Šerifského súdu zvýšila z 5 000 GBP na 100 000 GBP.

Zo súdnej právomoci Šerifského súdu sú vyňaté a vyhradené pre Najvyšší civilný súd: súdne preskúmanie správnych rozhodnutí, žaloby na súdne rozhodnutie (ktorým vzniká právo dať do zálohu nehnuteľnosť), zníženia (avšak len v súvislosti so zrušením účinku dekrétu) a návrhy na likvidáciu podnikov, ktorých splatený kapitál presahuje 120 000 GBP. Prípady podľa Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí sú prerokúvané na Najvyššom civilnom súde.

Prípady možno postúpiť na Najvyšší civilný súd zo Šerifského súdu na návrh strany sporu, ak sa táto strana domnieva, že význam alebo zložitosť prípadu tak umožňujú urobiť. Najvyšší civilný súd môže následne povoliť, aby mu bolo konanie postúpené „na základe uvedeného dôvodu“.

Podobne možno niektoré prípady postúpiť Šerifskému súdu z Najvyššieho civilného súdu.

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

Vo väčšine občianskoprávných konaní sa otázky príslušnosti súdov riadia zákonom o príslušnosti súdov v občianskych veciach a rozsudkoch z roku 1982. Ústrednou zásadou škótskych pravidiel príslušnosti súdov je, aby sa návrh na konanie, či už v prípade právnických alebo fyzických osôb, podával na súdy podľa miesta ich sídla alebo bydliska.

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

Okrem uvedeného základného pravidla si možno vybrať, na ktorý súd podať návrh na konanie.

Napríklad:

Zmluva

Osobu možno žalovať aj na súdoch podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby.

Porušenie práva a porušenie práv z nedbanlivosti

Osobu možno žalovať aj na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo môže dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody.

Výživné

Súd je príslušný vo veciach vyživovacej povinnosti, ak je to súd v mieste bydliska alebo obvyklého pobytu osoby oprávnenej na výživné, alebo ak je pohľadávka na výživné spojená s konaním o právnom stave osoby a súd má právomoc vo veci konať.

Spor vyplývajúci z činnosti pobočky, zastúpenia alebo inej organizačnej zložky

V tomto prípade sú príslušné súdy, v mieste kde sa nachádza pobočka/zastúpenie.

Rodinné právo

Také veci ako rozvod, kontakt s deťmi a bydlisko detí a rodičovské práva a povinnosti sa vo všeobecnosti riadia pravidlami miestnej príslušnosti v Škótsku, t. j. vo veci sa bude konať v mieste, kde má dieťa bydlisko, spravidla na šerifskom súde. Môže však dôjsť k zmenám, najmä ak jedna alebo obidve strany majú spojenie s príslušnosťou na inom území ako Škótsko. Mali by ste vždy zvážiť právne poradenstvo v súvislosti s takýmito záležitosťami týkajúcimi sa príslušnosti, ak sa domnievate, že takýto prípad mohol nastať.

Ujma na zdraví

Od septembra 2015 sa uplatňujú nové pravidlá právomoci vo vzťahu k šerifskému súdu pre veci týkajúce sa ujmy na zdraví, šerifskému súdu a najvyššiemu civilnému súdu. Ďalšie informácie sa uvádzajú na iných miestach v tomto prehľade.

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

V niektorých typoch konaní má súd výlučnú príslušnosť bez ohľadu na bydlisko alebo iné pravidlo príslušnosti, a to:

v konaniach, ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, súdy členského štátu, v ktorom sa táto nehnuteľnosť nachádza.

Aj keď nájom je určený na dočasné súkromné použitie na obdobie najviac šiestich mesiacov, súdy v mieste bydliska odporcu sú tiež príslušné, ak prenajímateľ a nájomca sú fyzickými osobami s bydliskom v tej istej krajine.

v konaniach, ktorých predmetom je platnosť založenia, neplatnosť alebo zánik obchodných spoločností alebo iných právnických osôb alebo združení fyzických a právnických osôb, majú výlučnú príslušnosť súdy podľa miesta sídla spoločnosti, právnickej osoby alebo združenia.

v konaniach, ktorých predmetom je platnosť zápisov do verejných registrov, majú výlučnú príslušnosť súdy podľa miesta, kde je vedený register.

v konaniach týkajúcich sa výkonu rozsudkov majú výlučnú právomoc súdy podľa miesta, v ktorom sa rozsudok vykonáva alebo sa má vykonať.

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

Príslušnosť možno rozšíriť, ak osoba dostaví na súd buď na základe výslovnej dohody alebo sa dostaví v reakcii na súdne predvolanie bez uplatnenia námietky nepríslušnosti.

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

V Škótsku sú špecializované súdy veľmi obmedzené a v odpovedi na otázku 1 sú uvedené informácie o tom, ktorými typmi prípadov sa zaoberajú. Občianskoprávne veci budú v mnohých prípadoch prerokúvané buď na šerifskom súde, alebo na najvyššom civilnom súde. V každom prípade by bolo vhodné požiadať o právne poradenstvo týkajúce sa predloženia veci na súd, a to aj vtedy, ak by vec bola vhodná na špecializovaný súd.

Všeobecné informácie o súdoch v Škótsku sa uvádzajú na webovej lokalite Škótskej súdnej služby.

Súvisiace odkazy

Škótska súdna služba

Posledná aktualizácia: 13/09/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré

tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.